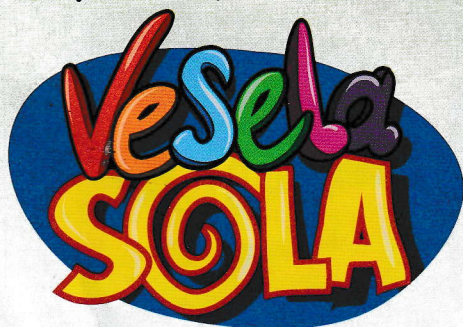

SLOVENSKO GORNIŠTVO

Slovenci veljamo za planinski narod. Planinarjenje je priljubljena oblika rekreacije tako za posameznike in družine kot večje skupine. Na majhnem koščku sveta se lahko pohvalimo z več kot 10.000 kilometri planinskih poti, 179 planinskimi kočami, zavetišči in bivaki. Planinska zveza Slovenije, ki združuje 292 društev z več kot 61.500 člani, je ena največjih nevladnih, prostovoljskih organizacij pri nas. Seveda pa je med obiskovalci gora še veliko ljudi, ki niso člani planinskih društev. Že pred epidemijo je slovenske gore letno obiskalo 1,7 milijona obiskovalcev. Epidemija koronavirusa, omejene možnosti potovanja oziroma

daljših izletov in ne nazadnje turistični boni pa so v naravo zvalili množice ljudi, ki tja sicer ne zahajajo ali vsaj ne pogosto. Za porast števila bolj ali manj resnih planincev v zadnjih letih je »kriva« tudi promocija naših naravnih lepot na družabnih omrežjih in spletu. Posamezniki navdušeno objavljajo fotografije s svojih planinskih tur. Marsikdo si ob teh objavah morda zmotno predstavlja, da lahko ne glede na izkušnje, telesno pripravljenost in opremljenost brez večjih težav osvoji katerikoli vrh. Med najbolj obiskanimi in zaželenimi je najvišja gora Slovenije Triglav, čeprav nanj vodijo izključno zelo zahtevne planinske poti. Še vedno velja nenapisano pravilo, da nisi pravi Slovenec, dokler ne opraviš vzpona na Triglav. Nekateri obiskovalci tega 2864 metrov visokega očaka, kot mu tudi radi rečejo, kar »tekmujejo«, kdo bo na vrhu naredil bolj izvirno oziroma drzno fotografijo. Povečan obisk pa

žal pomeni tudi večje onesnaženje in več nesreč v gorah. Čeprav zelo radi kažemo s prstom na tujce – in tudi te je v slovenskih gorah vse več – pa je prav, da najprej pometemo pred svojim pragom in preverimo, kako pripravljeni in opremljeni se sami odpravimo na pot ter kako se v gorah obnašamo.

GORA ALI HRIB?

Gora je višja od hriba, najnižji pa je grič, a meja med njimi ni enotno določena. Ko govorimo o hribih in planinarjenju, običajno mislimo na hojo v sredogorju, torej do gozdne meje, v kulturni krajini, kjer je opazna prisotnost človeka in njegovega dela. V Sloveniji je gozdna meja med 1600 in 1800 metri. Gorništvo pa pomeni hojo (tudi turno smučanje in plezanje)

v visokogorju, v gorah nad gozdno mejo, v neobljudenem naravnem okolju. V Sloveniji imamo sicer kar nekaj vrhov, nižjih od 1000 metrov, ki imajo v imenu

Znano romarsko središče Sveta Gora nad Novo Gorico ni gora. S 681 m nadmorske višine sodi med hribe.

Paša in planšarski stanovi na Veliki planini

besedo gora: Šmarna gora, Mala gora, Sveta Gora, Polhograjska gora, Donačka gora itd. Kljub imenu so to še vedno hribi. Kam pa sodijo poimenovanja

planina oziroma planine in planinec? V ljudski govorici je planina s travo porasel gorski svet s planšarskimi stanovi, namenjen paši, planinec pa tisti, ki živi in dela na planini – planšar. Vendar pa so planine lahko tudi sopomenka za visoke hribe, gore. Prav tako sta planinec in gornik marsikdaj enakovredna izraza, ki se jima pridružujeta še pogovorni besedi hribolazec in hribovec.

SLOVENSKI ALPINISTI MED SVETOVNO ELITO

Vrhunski, najbolj pogumni in izkušeni gorniki so alpinisti. Osvajajo najvišje in zelo težko dostopne vrhove. Slovenski alpinisti so že skoraj pol stoletja med najboljšimi na svetu. Osvojili so vse osemtisočake v Himalaji, najvišjem gorstvu na svetu. Pri tem so opravili številne prvenstvene vzpone. To pomeni, da so se vzpenjali po smeri, ki je ni še nihče preplezal. Uspešni so bili tudi v drugih visokih gorstvih, predvsem v Andih in Patagoniji v Južni Ameriki. Od leta 1991, ko se je začelo podeljevanje zlatega cepina, najuglednejšega svetovnega priznanja za alpinizem, so jih slovenski alpinisti prejeli kar devet. Trajni ugled pa je slovenskemu alpinizmu prinesla tudi slovenska šola za nepalske gorske vodnike v Manangu v Nepal. Ustanovljena je bila leta 1979. Nepalce, šerpe, ki so kot nosači sodelovali v vse številnejših mednarodnih

odpravah v Himalajo, so v tej šoli učili alpinističnih veščin. Tako so naredili konec obdobju številnih tragičnih nesreč domačinov v himalajskih stenah. Sodelovanje nepalske šole s slovenskimi gorniškimi inštruktorji

je trajalo kar 35 let. Zdaj so Nepalci že dovolj suvereni in usposobljeni, da sami izvajajo tako tečaj osnovnih planinskih veščin kot tudi usposabljanja za gorske vodnike z mednarodno licenco.

Aleš Česen in Luka Stražar sta med prejemniki zlatega cepina 2019.

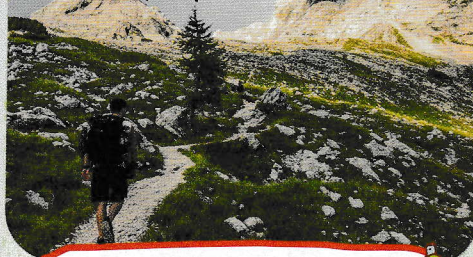
HRIBOVITA PODOBA SLOVENIJE

Slovenija je gorata, alpska dežela. Alpski svet obsega visokogorje, predalpska hribovja in alpske ravnine – skupaj kar 42 % površine Slovenije. 35 % površja naše države leži nad 500 metri nadmorske višine, visokogorje pa obsega 11 % državnega ozemlja. Sestavljajo ga tri gorske skupine, ki si sledijo od zahoda proti vzhodu: Julijske Alpe ali Julijci,

Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe. Julijci so najvišja in najobsežnejša gorska skupina v Sloveniji, ki se nadaljuje tudi čez mejo v Italijo. Najvišji vrh Julijskih Alp je Triglav (2864 m), ki je hkrati tudi najvišji vrh v Sloveniji. Najvišji vrh Karavank je Stol (2236 m), najvišja gora v Kamniško-Savinjskih Alpah pa je Grintovec (2558 m).

Visokogorje Slovenije sestavljajo tri gorske skupine: Julijske Alpe, Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe.

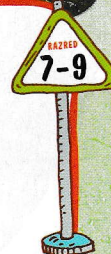

Pogled z Blejskega jezera na Stol

Predalpsko sredogorje se

razteza južno in vzhodno od alpske gorske verige. Dosega nadmorske višine do gozdne meje. Zahodno predalpsko hribovje obsega Idrijsko-Cerkljansko hribovje (najvišji vrh je Porezen, 1630 m), Škofjeloško hribovje (najvišji vrh je Blegoš, 1562 m) in Polhograjsko hribovje (Tošč, 1021 m). Vzhodno predalpsko hribovje predstavlja Posavsko hribovje (najvišji vrh je Kum, 1220 m), severovzhodno pa Pohorje (najvišji hrib je Črni vrh, 1543 m) in Kozjak (Kapunar, 1051 m). Tudi južna polovica Slovenije je hribovita; najvišji vrh je Snežnik (1796 m). Pokrivajo jo kraške planote in skrajni severni del Dinarskega gorovja, ki poteka vzdolž obale Jadranskega morja.

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Prvo zavarovano naravno območje v Sloveniji je bila Dolina Triglavskih jezer, ki so jo že leta 1924 razglasili za Alpski varstveni park. Ta se je pozneje razširil na skoraj celotno območje Vzhodnih Julijskih Alp. Današnji obseg Triglavskega narodnega parka je 840 kvadratnih kilometrov oziroma 4 % površine Slovenije. To je edini narodni park v Sloveniji; v letu 2021 praznuje 40-letnico obstoja. Uvršča se med najstarejše, najbolj obiskane in tudi največje narodne parke v Evropi. Njegov namen je zaščita in varovanje narave ter ohranjanje kulturne dediščine.

Dolina Triglavskih jezer ali Dolina Sedmerih jezer je ledeniška alpska dolina med Bohinjem in Trento.

PRVI OBISKI V GORAH

Do konca 17. stoletja so se ljudje bali gora. To so bila zanje nevarna območja, kjer so bili naravni pojavi še bolj intenzivni kot v dolini in si jih niso znali razložiti. V gore so začeli zahajati, ko so se začeli zavedati njihovih koristi za preživetje. To so bili zlasti drvarji, oglarji, iskalki rude, zeliščarji, pastirji in divji lovci. Naravoslovci (botaniki, geologi) so začeli načrtno odkrivati gorski svet v 18. stoletju v obdobju razsvetljenstva. Kmalu je začel gorski svet zanimati tudi umetnike. Prvi obiskovalci, ki sta jih v gore zvalili vedoželjnost in želja po pustolovščinah, so bili premožni izobraženci. Za svoje podvige so najemali vodnike, domačine. Tako so »štirje srčni možje«: ranocelnik Lovrenc Willomitzer iz Stare Fužine in njegovi spremljevalci, kmet in rudar Luka Korosec, rudar Matevž Kos in kmet ter lovec Štefan Rožič, 26. avgusta 1778 prvi stopili na vrh Triglava.

Odkrivanje slovenskih vrhov je spodbujal in tudi finančno podpiral baron Žiga Zois, ki so ga zanimala predvsem gorska nahajališča rude, geologija in minerali.

Tekma za slovenske gore

Le zelo redki izobraženci so v gore zahajali zaradi razvedrila. Svoje somišljenike so našli v dveh tujih planinskih organizacijah, ki sta v 2. polovici 19. stoletja aktivno delovali na slovenskih tleh. To sta bila Nemško-avstrijsko planinsko društvo in Avstrijski turistovski klub. Tujci so v slovenskih gorah gradili tudi prve kočice in označevali planinske poti v nemškem jeziku. Narodno zavedni domačini v nemških kočah niso bili zaželeni, pa tudi sami so se jih raje izogibali. Društvena dejavnost Slovencev je zaradi posebnih političnih in družbeno-ekonomskih razmer precej zaostajala. Ena redkih planinskih družb je bil klub Pipa. Člani so se imenovali piparji. Na obveznih planinskih izletih so morali namreč s seboj nositi pipo, vžigalico in tobak. Na izletu na Stol so se resno vprašali, zakaj je vsepovsod po slovenskih gorah videti le rezultate dela nemškega tabora, namenjene nemškim planincem. »Vzdramimo se! rekli so na trdi skali sedeči mladeniči, podali si roke, pobratili se ter za trdo sklenili, ne prej odnehati, dokler se ne ustanovi slovensko planinsko

društvo,« saj »nam bodo Nemci po vseh naših planinah napravili nemške napise in kažipote.« Na pobudo piparjev je bilo 27. februarja 1893 v gostilni pri Maliču v središču Ljubljane (kjer danes stoji trgovska hiša Nama) ustanovljeno Slovensko planinsko društvo (SPD). Glavna naloga društva je bila posloveniti naše gore, onemogočiti tujce, ki so si jih prisvajali, in navdušiti širše množice ljudi za planinstvo. Med Nemci in Slovenci se je začela prava tekma v gradnji koč in poti. Člani SPD so vneto označevali planinske poti s slovenskimi napisi in gradili kočice. Prva slovenska koča je bila slovesno odprta 15. 7. 1894. To je bila Orožnova koča na planini za Liscem pod Črno prstjo. Poimenovali so jo po Franu Orožnu, prvem predsedniku SPD. Društvo je že od začetka razvijalo tudi kulturno dejavnost. Že dve leti po ustanovitvi je začelo izdajati *Planinski vestnik*. V njem so bili objavljeni potopisi,

strokovna besedila, razne gorniške novice, pa tudi pesmi, proza in gorniške fotografije.

Planinski vestnik izhaja že 125 let in je tako najstarejša slovenska revija z neprekinjenim izhajanjem.

TRIGLAV IN ALJAŽEV STOLP KOT NARODNI SIMBOL

Ko je prišel duhovnik Jakob Aljaž (1845–1927) kot župnik službovat v Dovje pri Mojstrani, je postal osrednja osebnost ogorčenega narodnega boja v triglavskem pogorju. Večina zemljišč v okolici vrha Triglava je bila takrat v lasti verskega sklada, ki je bil naklonjen Nemcem. Aljažu je uspelo za en goldinar kupiti občinsko zemljišče na vrhu Triglava. Tam so leta 1895 postavili Aljažev stolp, najbolj prepoznaven objekt v slovenskih gorah. Na slovesnem odprtju stolpa je bila prvič izvedena pesem *Oj, Triglav, moj dom*, ki jo je uglasbil prav Jakob Aljaž in je danes himna Planinske zveze Slovenije. Triglav z Aljaževim stolpom je postal pravi simbol slovenstva, planinstvo pa del narodne identitete in neločljiv del naše kulture. Uradni nacionalni simbol je postal leta 1947, ko je bil vključen v grb Socialistične republike Slovenije. Po osamosvojitvi leta 1991 je Triglav postal tudi del slovenskega grba in zastave. Kot del imena ali kot simbol ga lahko najdemo še v številnih

Aljažev stolp je najvišje ležeče gorsko zavetišče v Sloveniji.

kulturnih in športnih društvih, tudi v oddaljenih tujih deželah, kjer živijo slovenski izseljenci. Od kod pravzaprav izvira ime Triglav, pa ni povsem jasno. Z imenom in višino je prvič omenjen na zemljevidu Kranjske leta 1744. Ime se najverjetneje nanaša na obliko gore, kot se vidi iz Bohinja. Manj verjetno pa je, da je Triglav dobil ime po staroslovanskem bogu Triglavu, najvišjem poganskem božanstvu, ki je imelo sedež na njegovem vrhu.

Gora Triglav je za Slovence pomemben narodni simbol, upodobljen tudi v državnem grbu Republike Slovenije.

OZNAKE NA PLANINSKIH POTEH

Skupna vsota vseh planinskih poti v Sloveniji je malo več kot 10.000 km, kar je več kot sedemkratna dolžina naše državne meje. Imamo tudi 80 veznih poti ali obhodnic. Najbolj

priljubljena med njimi je Slovenska planinska pot (SPP), ki sodi med najstarejše vezne poti v Evropi in na svetu. Najdaljša obhodnica pa je Pot kurirjev in vezistov, ki je dolga več kot

1000 km. Za označevanje in vzdrževanje planinskih poti pri nas skrbijo posebej usposobljeni prostovoljci, markacisti. Na skale in drevesa rišejo rdeče kroge z belo piko. Poleg rdečebelih krogov nas na planinskih poteh usmerjajo tudi črte, puščice, napisi in smerne table, na katerih je zapisan cilj in predviden čas hoje. Poleg različnih posebnih oznak tematskih poti lahko naletimo še na druge oznake: Knafelčeve markacije z dodatnim zelenim krogom so uradne obmejne markacije na meji z Avstrijo, rdeč krog z rumeno piko označuje evropsko pešpot (čez Slovenijo potekajo evropske poti E6, E7 in kratek odsek E12), moder krog z rumeno piko pa Pot kurirjev in vezistov NOV Slovenije. Na nekaterih območjih so tudi posebne zimske markacije, ki omogočajo orientacijo v snegu. To so visoki rdeči drogovi s smernimi puščicami.

Knafelčeve markacije si je že pred stoletjem zamislil kartograf in planinec Alojzij Knafelc.

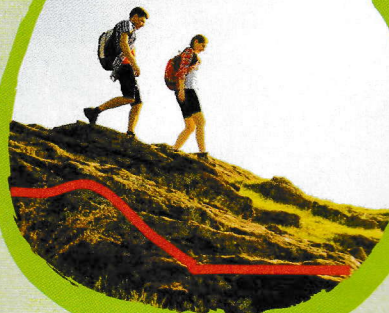

TEŽAVNOSTNE KATEGORIJE POTI

Planinske poti se po tehnični zahtevnosti delijo v tri kategorije:

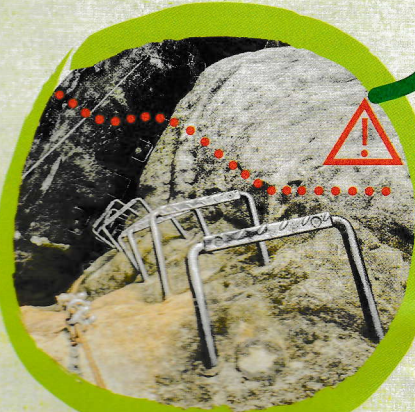
LAHKA PLANINSKA POT

Za gibanje ne potrebujemo pomoči rok, varna je tudi za manj izkušene. Ne potrebujemo posebne opreme, samo primerno obutev in po želji pohodne palice. Na zemljevidu je narisana z neprekinjeno črto.

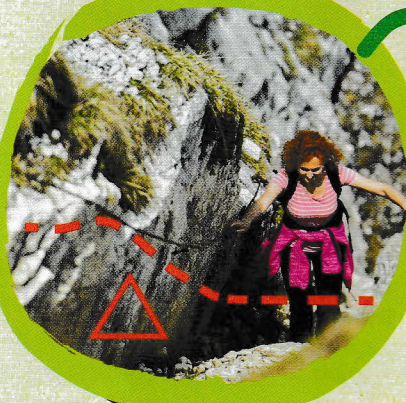
ZELO ZAHTEVNA POT

Nujno zahteva uporabo rok. Varovala na poti omogočajo varnost in napredovanje, kjer bi bilo to za običajne planince sicer nemogoče. Primerna je za dobro izurjene planince. Na zemljevidu je označena s pikčasto črto, na smernih tablah pa s trikotnikom s klicajem.

ZAHTEVNA POT

Na posameznih težjih mestih zahteva uporabo rok, varovala na poti (jeklenice, klini, stope) so namenjena varnosti. Na zemljevidu je narisana s črtkasto črto, na smernih tablah pa s praznim trikotnikom.

PLANINSKE POSTOJANKE

Z ustanovitvijo Slovenskega planinskega društva leta 1893 se je začela »tekma za slovenske gore« in z njo pospešena graditev slovenskih planinskih koč. Prizadevni slovenski planinci so do začetka prve svetovne vojne po številu koč že ujeli in tudi prehiteli nemške tekmece. Po končani vojni in razpadu skupne države Avstro-Ogrske so vse nemške kočice na slovenskem ozemlju postale last Slovenskega planinskega društva. S tem se je tudi končal »narodni boj za gore«. Do začetka druge svetovne vojne (1941) je bilo v slovenskih gorah že skoraj 70 koč. Vse so bile med vojno uničene ali močno poškodovane. Po letu 1945 pa se je začelo obdobje množičnega planinstva in graditeljstva. Planinci so obnovili skoraj vse kočice in zgradili številne nove. Ob

koncu šestdesetih let prejšnjega stoletja se je število obiskovalcev v slovenskih gorah že povzpelo čez milijon na leto. Danes imamo 179 planinskih koč, domov, zavetišč in bivakov. Namenjeni so zavetju, počitku, prehranjevanju in planinskemu usposabljanju. V kočah lahko dobimo tudi koristne informacije o poteh, vremenski napovedi in posredujemo morebitno obvestilo o nesreči. Tudi najsodobnejše in najbolj opremljene planinske kočice pa niso počitniški hoteli, zato v koči vedno skrbno porablamo energijo in vodo

ter povzročamo čim manj hrupa in odpadkov.

Nenapisano pravilo obnašanja v planinskih kočah pravi, da pred kočo ali v njej ne malicamo hrane, ki smo jo prinesli s sabo v nahrbtniku. Naročimo jo v koči, če pa nismo lačni, spijemo vsaj topel planinski čaj. Tako podpremo delo oskrbnikov ter omogočamo vzdrževanje koč.

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Naslednica Slovenskega planinskega društva je po 2. svetovni vojni (1948) postala Planinska zveza Slovenije. Združuje 291 društev z več kot 61.000 člani. To so planinci, alpinisti, plezalci, gorski reševalci, turni smučarji in gorski kolesarji. Med člani planinskih društev je približno tretjina mladih planincev, od predšolskih otrok do mlajših odraslih. Nekateri člani društev imajo posebne vloge oziroma naloge. Da jih lahko opravljajo, so se morali udeležiti različnih izobraževanj in usposabljanj. Za več kot 2000 označenih pohodnih

Reševalni psi nemalokrat priskočijo na pomoč tudi pri reševanju v gorah.

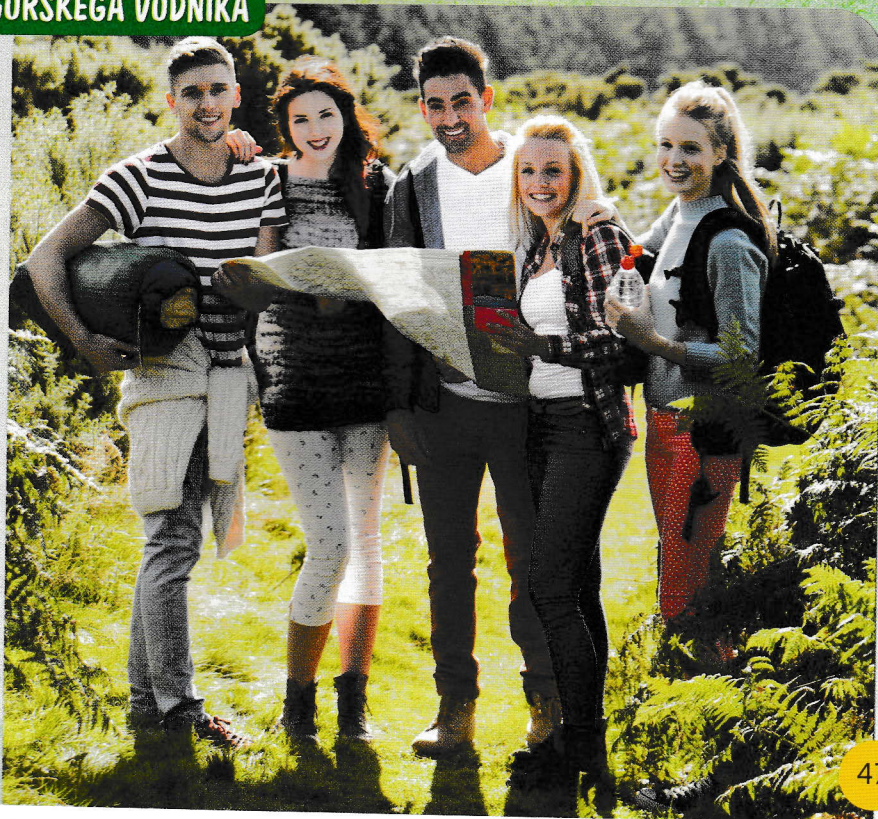

Na letališču Jožeta Pučnika Ljubljana je od junija do konca septembra organizirano dežurstvo za helikoptersko reševanje v gorah. V ekipi so poleg posadke helikopterja še zdravnik, reševalec gorske reševalne zveze in policist gorske enote policije.

poti skrbijo **markacisti**, združeni v okviru Komisije za planinske poti. Vsi so prostovoljci. Povsem prostovoljno delujejo tudi **gorski reševalci** (alpinisti, zdravniki, vodniki reševalnih psov ...), ki imajo posebna znanja za posredovanje ob nesrečah v gorah. To ni njihova služba, pač pa za to fizično in psihično zelo zahtevno in tudi nevarno humanitarno delo žrtvujejo svoj prosti čas. **Planinski ali gorski vodniki** so izurjeni za vodenje ljudi v gorah. Nekateri to počnejo prostovoljno v okviru planinskih društev, za druge pa je gorsko vodništvo tudi poklic. Marsikje v tujini je spremstvo vodnika na gorski turi celo obvezno (na primer za vzpon na Kilimandžaro, najvišjo goro v Afriki).

OD MLADEGA PLANINCA DO GORSKEGA VODNIKA

Za vzgojo in izobraževanje mladih planincev pri nas skrbi Mladinska komisija PZS v mladinskih odsekih planinskih društev oziroma z mentorji planinskih krožkov v vrtcih in osnovnih šolah. Predšolskim otrokom in najmlajšim osnovnošolcem (do vključno 2. razreda) je namenjen program Ciciban planinec, starejšim osnovnošolcem pa program Mladi planinec. Mladinska komisija organizira različna tekmovanja (Mladi in gore, planinska orientacijska tekmovanja ...), mladinske tabore, planinsko šolo, tečaje orientacije, izlete ipd. Mladi planinec lahko postane vsak, ki se včlani v planinsko društvo oziroma planinski krožek na svoji šoli.

CILJ POHODA JE VARNA VRNITEV V DOLINO

Prvi in morda najpomembnejši pogoj za varen obisk gora je primerna fizična in psihična pripravljenost oziroma kondicija. Na tej podlagi začnemo načrtovati planinsko turo – njeno dolžino, trajanje, višinsko razliko in tehnično zahtevnost poti. Od tega je odvisna tudi oprema, ki jo bomo vzeli s sabo. V nahrbtniku ne smeta manjkati komplet prve pomoči in telefon s polno baterijo. Vse pa se začne pri ustreznih pohodnih čevljih. Zanesljiv korak je ključen! Prav padci zaradi zdrsa ali spotikanja najpogosteje pripeljejo do nesreče. Pred turo moramo preveriti vremensko napoved in razmere na predvideni poti. Ne glede na to, da je v dolini že/še pravo poletje, nas v visokogorju lahko presenetijo snežišča. Tudi če gre samo za nekaj metrov, je snežišče na strmem pobočju lahko zelo nevarno za usoden zdrs. Za varno prečkanje bomo potrebovali dereze in cepin. Računati moramo tudi na možnost nenadne spremembe vremena, zato ne smemo pozabiti na oblačila, ki ščitijo pred mrazom, vetrom in padavinami. Preverimo še, ali je v bližini načrtovane poti kakšna koča ali zavetišče, kamor se bomo lahko zatekli in okrepčali. Še bolj kot hrana je zlasti poletni pomembna zadostna

količina tekočine. Najbolj primerni so izotonični napitki, s katerimi obnovimo tudi zaloge elektrolitov, ki jih izgubljam med hojo. V nahrbtniku ne smeta manjkati klasični papirnati zemljevid in vodnik, še posebej, če poti ne poznamo. Mobilne aplikacije z zemljevidi so zelo priročne, vendar pa se ne gre zanašati samo nanje. V kritičnem trenutku lahko ostanemo brez signala ali pa se nam baterija na telefonu zaradi šibkejšega signala in nizkih temperatur nepričakovano hitro izprazni. V kočah in na vrhovih se vpisujemo v vpisne knjige, saj bo to gorskim reševalcem v veliko pomoč,

če bi potrebovali njihovo pomoč. Če se zgodi nesreča, pokličemo center za obveščanje na številko 112. Na planinskih poteh, ki so izpostavljene padajočemu kamenju, uporabimo čelado. Na zahtevnih in zelo zahtevnih poteh, opremljenih z varovali, uporabimo opremo za samovarovanje. Še prej se moramo seveda naučiti njene pravilne uporabe. To velja tudi za uporabo zimske opreme. Tečaje varnega gibanja v gorah v letnih in zimskih razmerah redno organizirajo različna planinska in športna društva.

Za varno prečkanje snežišča na strmem pobočju bomo potrebovali dereze.

Spoštujemo »gorski bonton« in ne vznemirjamo tamkajšnjih prebivalcev.

V GORAH SMO LE NA OBISKU

V naravnem okolju, še posebej visoko v gorah, vladata mir in tišina. Planinci smo tam na obisku, zato se moramo temu primerno tudi obnašati. Vedemo se spoštljivo do narave in njenih prebivalcev pa tudi do drugih planincev. Ne povzročamo hrupa, ne motimo divjih živali, ne trgamo gorskih rastlin. Pozorno jih opazujemo in v tišini prisluhnimo njihovemu sporočilu. Ne kopamo se v gorskih jezerih, hodimo po označenih poteh, smeti pa pospravimo in odnesemo s seboj v dolino. V naravo ne prinašamo ničesar in tudi ničesar ne odnašamo. Samo tisto, kar lahko shranimo v svojem spominu ali v spominu svojega fotoaparata.

NAGRADNO VPRAŠANJE

V visokogorju nas lahko presenetijo snežišča. Snežišče na strmem pobočju je lahko zelo nevarno za zdrs.

Katero opremo bomo potrebovali za varno prečkanje snežišča?

- a. Vrv in čelado.
- b. Dereze in cepin.
- c. Turne smuči.

Odgovor pošlji do **5. februarja 2021** na naslov vesela.sola@mkz.si ali na naslov **Uredništvo Vesele šole, Slovenska 29, 1000 Ljubljana**, s pripisom **Varno v gore**. Več o pravilih nagradne igre in pogojih sodelovanja na <http://www.veselasola.net/pravila-nagradnihiger/>. Med prispelimi odgovori bomo izžrebali 3 srečnejše, ki bodo prejeli paket presenečenja, ki ga podarja Zavarovalnica Triglav.

Pri hoji v gorah vedno pazi, da ne prožiš kamena, ki bi lahko padlo na ostale planince pod teboj.

Kuža Pazi varuje,
Kuža Pazi svetuje!

OGLASNO SPOROČILO

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

THE ALPS

Lots of tourists like visiting the Alps throughout the year. During the summer hikers like walking past the green pastures. During the winter these pastures turn into attractive ski slopes and invite skiers from everywhere to visit.

The Alps offer many activities. Write the name of each activity under the photos below. Help yourself with the vocabulary.

M

R

H

B

VOCABULARY

pohodništvo – hiking

pohodnik – a hiker

smučar – skiing

turist – a tourist

plezanje – climbing

jadranje s padalom – paragliding

gorovje – a mountain range

gorsko kolesarjenje – mountain biking

aktivnost – an activity

pašnik – a pasture

smučišče – a ski slope

ozemlje – a territory

država – a country

poseljenost – a population

zaliv – a gulf

reka – a river

dolg – long

najvišji – the highest

linija (črta) – a line

densely – gосто

sezona – a season

The Alps are a mountain range in the Central Europe which stretches across 1200 km long line between the Gulf of Genoa and the Danube river at Vienna. The Alps are the highest and also the most densely populated mountain range in Europe covering the territory of as many as seven different countries.

Do you know which ones? Circle them.

FRANCE

ITALY

AUSTRIA

SLOVAKIA

SWITZERLAND

CROATIA

GERMANY

SPAIN

LIECHTENSTEIN

SLOVENIA

PIONIRSKI DOM

Jaz sem že vpisana.
Kaj pa ti?

DIE ALPEN

Die Alpen locken zu allen Jahreszeiten viele Touristen an. Im Sommer laufen die Wanderer gerne über die Weiden, die sich im Winter in Skigebiete verwandeln und viele Skifahrer anlocken.

Die Alpen ermöglichen viele Aktivitäten. Schreibe unter die Fotos die englische/deutsche Bezeichnung. Nimm dafür ein Wörterbuch zur Hilfe.

T

L

D

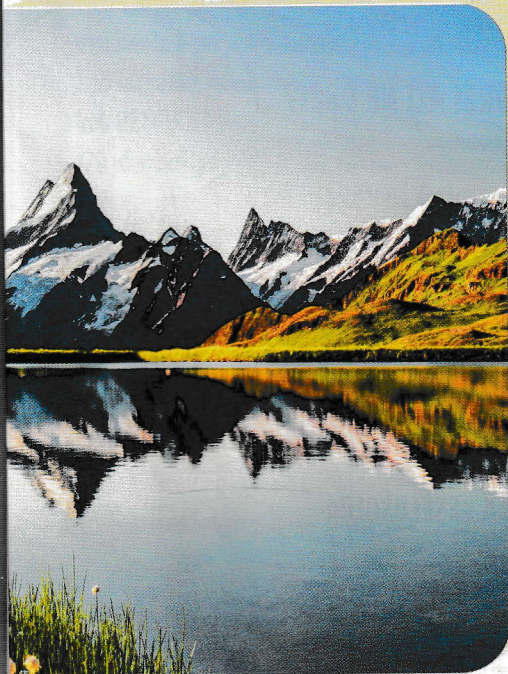
M

WÖRTERBUCH

- pohodništvo** – wandern
- pohodnik** – der wanderer
- smučar** – der skifahrer
- turist** – der tourist
- plezanje** – klettern
- jadranje s padalom** – gleitschirmfliegen (paragliding)
- gorovje** – das gebirge

- gorsko kolesarjenje** – mountainbiken
- aktivnost** – die aktivität
- pašnik** – die weide
- smučišče** – das skigebiet
- ozemlje** – das gebiet
- država** – das land
- poseljenost** – die besiedlung
- poseljeno** – besiedelt

- zaliv** – die bucht
- večji morski zaliv** – der golf
- reka** – der fluss
- dolg** – lang
- najvišji** – der/die/das höchste
- linija (črta)** – die linie
- gorski sistem** – die gebirgsgruppe
- sezona (letni čas)** – die jahreszeit

Die Alpen sind eine Gebirgsgruppe in Mitteleuropa, die auf einer 1200 km langen Linie vom Golf in Genua bis zur Donau bei Wien verläuft. Die Alpen sind aber auch das höchste und am dichtesten besiedelte Gebirge in Europa, das sich auf einem Gebiet von sieben Ländern erstreckt.

Weißt du, welche Länder das sind?
Kreise die richtigen Länder ein.

FRANKREICH

ITALIEN

ÖSTERREICH

SLOWAKEI

SCHWEIZ

KROATIEN

DEUTSCHLAND

SPANIEN

LIECHTENSTEIN

SLOWENIEN

KULTURNO - UMETNIŠKI PROGRAMI
TUJI JEZIKI IN KULTURE
WWW.PIONIRSKI-DOM.SI

PIONIRSKI DOM

1. NAJUGLEDNEJŠE SVETOVNO PRIZNANJE ZA ALPINIZEM SE IMENUJE ...:

- a. zlati cekin.
- b. zlati cepin.
- c. zlate dereze.
- d. zlata stena.

4. DRŽI ALI NE DRŽI?

Triglavski narodni park leta 2021 praznuje 30-letnico obstoja.

DRŽI   NE DRŽI

5. KAKO SE IMENUJEJO USPOSOBLJENI PROSTOVOLJCI, KI SKRBIJO ZA OZNAČEVANJE IN VZDRŽEVANJE PLANINSKIH POTI?

_____

2. PRAVILNO POVEŽI.

Triglav   Karavanke

Julijske Alpe   Stol

5. KAKO SE IMENUJE NAJVIŠJE LEŽEČE GORSKO ZAVETIŠČE PRI NAS?

- a. Aljažev bivak.
- b. Aljažev stolp.
- c. Aljaževa koča.
- d. Kredarica.

4. KAKO SE JE IMENOVALA PRVA SLOVENSKA KOČA, KI JE BILA SLOVESNO ODPRTA LETA 1894?

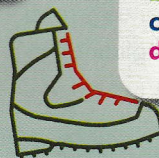
- a. Orožnova koča.
- b. Zoisova koča.
- c. Pipova koča.
- d. Stražarjeva koča.

3. ODKRIVANJE SLOVENSКИH VRHOV JE SPODBUJAL IN TUDI FINANČNO PODPIRAL BARON ...

2. PREČRTAJ VSILJIVCA.

Triglav   Grintovec

Blegoš   Stol

ŽIGA

_____

1. KOLIKO ZLATIH CEPINOV SO DO SEDAJ OSVOJILI SLOVENC?

- a. 7.
- b. 6.
- c. 12.
- d. 9.

3. DRŽI ALI NE DRŽI?

Luka Korošec, Matevž Kos in Štefan Rožič so 26. avgusta 1778 prvi stopili na vrh Triglava.

DRŽI   NE DRŽI

Obišči veselasola.net in reši učno pot. Čakajo te lepe nagrade.

ŠOLSKO TEKMOVANJE BO 10. 3. 2021, DRŽAVNO PA 14. 4. 2021.

Izpolni preizkus in ga pošlji na naslov: Vesela šola, Mladinska knjiga Založba, Slovenska 29, 1000 Ljubljana, s pripisom **Januarska VŠ.**

Ne pozabi pripisati svojih podatkov (ime in priimek, naslov). Podatke naj podpiše eden od staršev oziroma skrbnikov, ki s podpisom dovoljuje, da jih posreduješ in sodeluješ v nagradni igri. Med prispelimi pravilnimi odgovori bomo **5. februarja 2021** izžrebali nekaj srečnežev, ki jih čakajo nagrade. Imena nagrajencev bodo v tednu dni po žrebanju objavljena na www.veselasola.net, kjer so objavljena tudi pravila nagradnih iger.

IME IN PRIIMEK VESELOŠOLCA .....

NASLOV .....

PODPIS STARŠA .....

RAZRED

4-6

7-9

(OBKROŽI)

JANUARSKO TEMO O GORNIŠTVU SMO PRIPRAVILI:

Andreja Frankovič; Pionirski dom (angleški in nemški del); Matej De Cecco (ilustracija); Manca Švara (oblikovanje); Vera Jakopič (lektoriranje); Rebeka Tomšič (urednica). Slikovno gradivo: Shutterstock.

Pri izpeljavi celotne zasnove letošnje Vesele šole nam pomagajo Telekom Slovenije in Zavarovalnica Triglav.

Vesela šola je priloga mesečne revije Pil; letnik 51, št. 05 (januar 2021).